

OPOWIEŚCI BROKOWSKIE
AKTA POGLÓWNEGO Z LAT 1662-1674
CZEŚĆ V
PARAFIE: STERDYŃSKA, CZYŻEWSKA, KAMIONOLESKA,
JELONKOWSKA, WĄSEWSKA

Szlachta mazowiecka i podlaska znalazła się na pograniczu głównie z wojennej przyczyny, zatem z dziada pradziada musiała być do walki ochotna. Rozpowszechniona jest opinia, że ci nasi, wielce rozmnożeni waszmościowie stanowili straszliwą militarną siłę. To głównie zasługa autorów powieści historycznych, którzy każą nam wierzyć, że gdy zaszła potrzeba, to każdy nobil porzucił swój rodowy zaścianek, by stawić się zbrojnie na wezwanie króla czy hetmana. Jeśli tak by było naprawdę, to wschodnie Mazowsze i Podlasie stanowiłyby taką orężną potęgę, że nie byłaby jej w stanie stawić czoła żadna europejska armia.

Jak na wojownicze usposobienie tej szlachty, to w prezentowanych rejestrach znalazło się dziwnie mało, bo ledwie kilka uwag o służbie wojskowej naszych nobilów, a przecież według Smoleńskiego: „Szlachta mazurska dostarczała dzielnych setników do piechoty, rotmistrzów do jazdy lekkiej, słynęła z odwagi i bitności. Lecz z cnotami rycerskimi łączyła wichrowatość umysłu, pochopność do zatargów sąsiedzkich i swawoli”¹. Przez dziesiątki lat ta wrodzona porywczosć znajdowała ujście w bratobójczych potyczkach toczonych pomiędzy szlachtą nurską a drohicą, a to z tej przyczyny, iż brakło ścisłego rozgraniczenia Mazowsza od Podlasia².

Udział szlachty w wyprawach wojennych wiąże się przede wszystkim z pospolitym ruszeniem. Włoch Sebastian Cefalii, sekretarz Jerzego Lubomirskiego w czasach panowania Jana Kazimierza tak opisał sposób zwoływania pospolitego ruszenia: „Naprzód król rozsyła po wszystkich prowincjach pierwsze listy przepowiednie, w których rozkazuje szlachcie przysposobić się w broń i być na pogotowiu. Śle potem drugie z większym naleganiem, na koniec trzecie po odebraniu których szlachta siada na koń i rusza na wojnę. Listy na pospolite ruszenie dla odróżnienia od innych zowią się wici i w każdym grodzie do wiadomości publicznej są podawane”³.

¹ Władysław Smoleński, *Szkice z dziejów szlachty mazowieckiej*, Kraków 1908, s. 162.

² Więcej o tych konfliktach w zamieszczonej na tej samej stronie internetowej opowieści *Litwa? A to tuż, tuż*.

³ Bohdan Baranowski, Władysław Bortnowski, Władysław Lewandowski, *Dzieje wojskowości polskiej do roku 1831*, Warszawa 1949, s. 151.

Na wezwanie należało się stawić konno i w stosownym rynsztunku, a przecież dochód z kilkunastu zagonów, ledwo starczał na przeżycie odzianej w tykwe łapcie, pracującej w pocie czoła szaraczkowej szlachcie, a i to nie zawsze. Popisy, czyli przeglądy chorągwi pospolitego ruszenia wyglądały często żałośnie i stąd porzekadła: „Choć łąta na łacie, ale czołem, panie bracie” czy „Z kordem, a boso”.

Już w roku 1520 Jan Zamoyski podjął próbę stworzenia piechoty szlacheckiej, z tych którzy nie mogli się zdobyć na wyprawę wojenną na koniu. Tak Zamoyski, jak i jego następcy nie osiągnęli w tworzeniu tych oddziałów wielkiego sukcesu, gdyż służbę pieszą uznawano za niegodną szlachcica. Przybywano więc na wezwanie choćby na najmniejszych chabetach, oby konno, bo jak pisał nuncjusz Ruggieri w liście do papieża Piusa V – „szlachta nie mogąc dać tyle doborniejszych koni, ile jest obowiązana przyprowadzić na wojnę, nadstarcza podlejszymi”⁴.

Widząc tę sromotę, Zygmunt August postanowił, że Podlasiacy mają wystawiać po jednym w pełni uzbrojonym, konnym żołnierzu z każdego dziesięciu włók, a przecież jak wykazują publikowane rejestry, na takim obszarze potrafiły rozłożyć się dwie, a nawet trzy drobnoszlacheckie wioski. Bywało więc, że kilkadziesiąt panów braci posyłało na wojnę jednego rycerza. Często i ten rycerz nie był szlachcicem, lecz opłaconym przez gromadę „dziedziców” i posłanym w ich imieniu na wojnę najmitą. Reszta „rycerstwa” siedziała sobie spokojnie w domach. Nie widziano wielkiego sensu w ochronie życia takiego zastępczego rycerza, więc często zamiast pancerza dostawał na grzbiet kaftan, a koń i uzbrojenie też były marnej jakości. Takie praktyki nie uszły uwadze króla i w roku 1565 przestrzegano, aby na wojnę wyprawiano nie najemnika, lecz jednego z dziedziców dóbr⁵. Skutek odniosły te przestrogi niewielki, a po śmierci monarchy już powszechnie powrócono do dawnych zwyczajów.

Kłopotom z pospolitym ruszeniem miała na Mazowszu zaradzić konstytucja z 1623 r., za sprawą której dozwolano, aby dwóch lub trzech braci szlachty wyprawiało swoim kosztem na wojnę jednego: „A iż w województwie mazowieckim zagaściło się szlachty bardzo ubogiej siłą, którzy przystojnie nie mogą pociągnąć służby wojennej, przeto dla porządnej wyprawy tej tam uboższej szlachty biorą to sobie do braci i wedle porządku tego, który między sobą namówią, stawić się... powinni”⁶ W roku zaś 1674 postanowiono, by w województwach mazowieckim i płockim ze „szlachty ubogiej bardzo rozrodzonej” sześciu panów braci wystawiło do pospolitego ruszenia jednego „dobrze sporządzonego konnego żołnierza”⁷.

Po katastrofie z połowy XVII w. wystawienie jednego konnego przez sześciu panów braci, z których większość sama w polu ryła, a często i woła do orania nie miała, to też było stanowczo za dużo. Nie dziwi zatem twierdzenie Smoleńskiego, że drobna szlachta mazowiecka nie paliła się do udziału w pospolitym ruszeniu. Dotyczyło to zresztą prawie całej szlachty, a „pospolite ruszenie złożone z niekarnych tłumów szlacheckich nie przedstawiało już w XVII w. żadnej wartości bojowej”⁸. Niektórzy z wodzów widzieli w pospolitym ruszeniu wręcz zawadę i tak np. kanclerz Ossoliński, mając jak najgorsze doświadczenia z pospolitakami, których określał

⁴ Tamże, s. 119.

⁵ Emil Kalinowski, *Pospolite ruszenie szlachty bielskiej – zarys problematyki*, „Bielski Almanach Historyczny”, 2017, nr 2, s. 5-18.

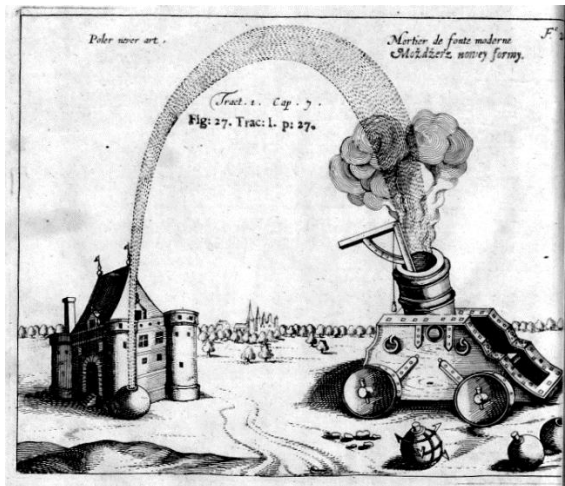
⁶ Władysław Smoleński, dz. cyt., s. 114.

⁷ *Prawa, konstytucje y przywileje Krolestwa Polskiego, y Wielkiego Xięstwa Litewskiego y wszystkich prowincyi należących*, vol. V, Kraków 1738, s. 215-216.

⁸ B. Baranowski, W. Bortnowski, W. Lewandowski, dz. cyt., s. 155.

mianem „ladaco”, protestował przeciwko powoływaniu drobnej szlachty na wojnę z Kozaczyzną w 1649 r.: „Mówię tedy, iżbym był zdrajcą i sumienia swego i Rzplitej, gdybym radził pospolite ruszenie. [...] Że jest ladaco, świadkiem mi pospolite ruszenie r. 1621, gdzie ode Lwowa już drudzy prosili o odprawę, a szlachta łukowska, podlaska już z głodu marła”⁹. Za Michała Korybuta narzekano na zebrane pod Lublinem, niesforne, pozbawione ducha walki tłumy pospolitego ruszenia. Nijak nie szło iść z nimi na Turka i Tatarą. Wielu ze szlachty mazowieckiej gderało, że „im konie pozdychały i że sami od głodu umierać muszą, jeśli ich trzymać będą dłużej na pospolitem ruszeniu”¹⁰.

Kłopoty aprowizacyjne wynikały z faktu, że każdy pospolitak musiał utrzymywać siebie i swego konia na koszt własny. Spyża, czyli prowiant, który zabrał gdzieś spod Nura czy Czyżewa, kończył się gdzieś w okolicach Lublina, a później trzeba było sięgać do własnego, z reguły bardzo chudego mieszka. Tymczasem na terenach, przez które przechodziły chmary wojska wszystko było wyjedzone, a to co pozostało kosztowało krocie. Ceny zaś na terenach wyniszczonych wojną były horrendalne. Gdy na jarmarku w Andrzejewie, Broku, Kosowie czy Ostrowi wystarczało dać za daną rzecz kilka groszy, to tutaj należało wyciągać z mieszka złote, a nawet talary, te zaś ostatnie rzadko gościły w kabzach szaraczków znad Buga, Liwca i Nurca.

Ilustracja 1. „Moździerz nowej formy”¹¹.

Słynnemu rycerzowi Janowi Paskowi, któremu poczęło cknąć się za wojaczką i ruszył w 1672 r. pod Lublin, przydzielono komendę nad oddziałem pospolitaków. Chciał pociągnąć z nimi na ryzykowny podjazd, ale wnet usłyszał: „Albo my to kwarciani? Albo my to Wołosza, albo ludzie służebni? Mamy my wojsko kwarciane, któremu płaciemy, żeby się za nas biło”¹². Na nic zdało się tłumaczenie, że przecież opuszczając dom, musieli sobie zdawać sprawę, że jadą na wojnę, a nie na wesele. Pasek tak swoje komenderowanie podsumował: „Póko żyw będę, nigdy się już takiej komendy nie podejmę i wolałbym paść świnie niżeli z pospolitego ruszenia komenderowanych prowadzić na podjazd”¹³.

⁹ Ludwik Kubala, *Jerzy Ossoliński*, Lwów 1883, t. 2, s. 293.

¹⁰ Tadeusz Korzon, *Dole i niedole Jana Sobieskiego*, Kraków 1898, t. 3, s. 272.

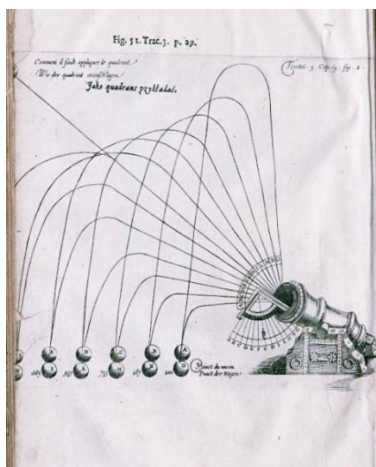
¹¹ Rycina z dzieła Diega Uffano, *Archelia to jest nauka i informatia o strzelbie i rzeczach do niej należących*, Leszno 1643.

¹² Jan Pasek, *Pamiętniki*, Warszawa 1955, s. 309.

¹³ Tamże.

Dla tych, dla których ojcowskich zagonów nie stało, a do przygód i bohaterskich czynów serce mieli skore, służba wojskowa pozostawała jednak karierą godną rozważenia. A że pociągnięcie z pospolitakami, splendor przynosiło niewielki, a za to wiązało się z wielkimi kosztami, to pozostawało wojsko zaciężne. Jak pisał cytowany już papieski dyplomata Ruggieri: „Cała jazda dzieli się na dwie części różne co do broni i dobroci: lepsi i lepiej uzbrojeni zowią się husarzy [...] mniej bitni i gorzej uzbrojeni zowią się kozakami”¹⁴. Mianem kozaków Włoch określał całą lekkozbrojną jazdę pancerną. Ze względu na koszty uzbrojenia i pancerza, a nie na własną „bitność”, to zapewne ten rodzaj jazdy, był preferowany przez naszą okoliczną szlachtę. To właśnie ta formacja najlepiej nadawała się do szybkich pochodów, podjazdów i zagonów, na których polegała w największej mierze wojna na kresach: „Nie wymagam ja od was gładkich w szyku obrotów, ino natrzeć zuchwale, kiedy potrzeba rozsypać się, zmylić ucieczką, znów się odwrócić i nieprzyjaciela obskoczyć – oto dzieło nasze”¹⁵.

Wielu znajdowało miejsce w piechocie, formacji, która w związku ze zmianą charakteru wojen zyskiwała na znaczeniu, ale w której wciąż dominował element plebejski. Szlachta nadal patrzyła na piechotę z pogardą, ale łatwiej tu było o stopień oficerski. Artyleria, którą ze względu na duże wymagania fachowe, zorganizowano na sposób cechowy, cieszyła się wzięciem raczej u mieszczan.

Ilustracja 2. „Jak quadrans [kwadrant] przykładać”¹⁶.

Pewnie, że kark łatwiej było skrócić na wojnie zaciężnemu niż pospolitakowi, ale żołądek pozwalał na jakie takie życie, a jak szczęście dopisało, to z grabieży i łupów wojennych można było kupić łan, a nawet kilka łanów ziemi albo przynajmniej rodzinne długi pospłacać i siostry dobrze za męża wydać. Szczęścia można też było poszukać w nadwornych oddziałach magnackich, które w wielkiej części składały się z drobnej szlachty. Najwięksi poszukiwacze fortuny, a także ci, co z różnych powodów skompromitowali się na ziemi rodzimej szukali szczęścia w służbie obcej. Polak służący w obcym wojsku nie był wówczas niczym nadzwyczajnym. Można także było wstąpić w szeregi Lisowczyków, gotowych iść na służbę do każdego, kto dobrze zapłacił. Pośród tych okrytych ponurą sławą najemników, pełno było ponoć mazowieckich szaraków i z pewnością znalazła się tam niejedna niespokojna dusza z naszych okolic.

¹⁴ B. Baranowski, W. Bortnowski, W. Lewandowski, dz. cyt., s. 119.

¹⁵ Ferdynand Ossendowski, *Lisowczycy*, Sandomierz 2023, s. 7.

¹⁶ Diego Uffano, dz. cyt.

Ilustracja 3. Rembrandt Harmenszoon van Rijn, *Jeździec polski* (obraz znany także pod nazwą *Lisowczyk*), olej na płótnie ok. 1655r., w zbiorach Kolekcji Flicka w Nowym Jorku.

Źródło: Rembrandt, Public domain, via Wikimedia Commons.

Pośród nazwisk duchownych, na których spadł trud sporządzenia rejestrow pogłównego, wiele jest identycznych z tymi szlachty nadbużnej. Same zaś rejestry świadczą, że wieści o zastraszającym stanie umysłowym parafialnego kleru z tamtego okresu są mocno przesadzone, jeśli nie po większej części kłamliwe. Z pewnością także kler, szczególnie w tych, obejmujących kilka biednych wiosek parafiach, nie opływał w dostatki. Nie lepiej było zapewne w parafiach, gdzie zaścianków było wprawdzie kilkadziesiąt, ale cóż z tego, skoro w każdym z nich mieszkało po kilku braci szlachty, co „radłem sami w ziemi ryli”. Jakkolwiek by ten parafialny chleb nie był suchutki, to dla mazowieckiej i podlaskiej zagonowej szlachty służba Bogu jawiła się atrakcyjną alternatywą. Stąd też to właśnie ta szlachta najszybciej zamknęła drogę do obejmowania niższych funkcji duchownych plebejuszom, zagarniając dla siebie nawet stanowiska organistów i bakałarzy, a przeglądając księgi kościelne, można zauważyć, że i niejeden „dziad kościelny”, czyli obecny kościelny miał znajomo brzmiące szlacheckie nazwisko.

Mniejszym powodzeniem cieszyły się pośród drobnej szlachty zakony, stąd też w czasach tu opisywanych mieszczenie stanowili około połowy zakonników, a i chłop w zakonnej szacie nie był zjawiskiem niezwykłym. W czasach nieco późniejszych szlachta zaczęła dominować w niektórych zakonach, a za Augusta III szczególnym powodzeniem cieszyli się jezuiti: „Z stanu szlacheckiego aspirantów przyjmowali z dwóch powodów: albo z rozumu [...] albo z pożytku, kiedy niedostatek talentów rodzicy powołanego dopłacali znacznymi ofiarowanymi zakonowi sumami lub w inny sposób świadczonymi wielkimi dobrodziejstwami”¹⁷. Ktoś spoza szlachty, kto chciał wcisnąć się za jezuicką furtę klasztorną, musiał wykazać się nadzwyczajnym rozumem albo niesłychanym talentem, dajmy na to muzycznym, lub mieć za rodziców miejskich bogaczy. Z przytoczonych tu względów wynika, że potomek drobnej szlachty musiałby mieć wielką ilość oleum w głowie, aby zostać jezuitą, a że tacy geniusze nawet nad Bugiem nie rodzą się na kamieniu, to nasi ziomkowie musieli być w tym zakonie wyjątkami. Mniejszym wzięciem pośród możnych cieszyły się zakony żebrzące, a szczególnie te o surowych regułach. Cytowany Jędrzej Kitowicz pisał, iż np. do reformatów wstępowało

¹⁷ Jędrzej Kitowicz, *Opis obyczajów za panowania Augusta III*, Warszawa 1985, s. 77.

„bardzo wiele młodzieży różnej kondycji, nawet i szlacheckiej”¹⁸. To w tego rodzaju zakonach należałoby zatem szukać reprezentantów okolicznej szlachty.

Ilustracja 4. Aleksander Orłowski, *Szlachcic Solecki z kielichem w ręku*, ołówek na papierze, 1821, w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie.
Źródło: Galeria Malarstwa Polskiego artyzm.com.

Ilustracja 5. Zakonnicy św. Franciszka¹⁹.

¹⁸ Tamże, s. 84.

¹⁹ J. K. Wietz, Piotr Bohmann, *Rys historyczny zgromadzeń zakonnych obojej płci wraz z rycerskimi zakonami i orderami państw*, Warszawa 1848, tab. 78.

ZIEMIA DROHICKA WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

PARAFIA STERDYŃSKA RACHUNKI POGŁÓWNEGO 1662²⁰

STERDYŃ Z WIOSKAMI I SEROCZYN

JMX pleban kossowski i sterdyński od poddaństwa do parafii sterdyńskiej należącego w liczbie osób 21 – zapłacono 21 zł.

JMP Stanisław Derewnia sługa JMP Maksymiliana Ossolińskiego, starościca²¹ drohickiego, od poddaństwa osób płci obojga z wiosek: Sterdyń – 21, Lebiedzie – 49, Białobrzegi – 136, Golanki – 15. W sumie od osób 221 – zapłacił 189 zł.

JMP Franciszek Siciński z małżonką, panna służebna i czeladnik ze szlachty, czeladzi plebejów osób 6, poddaństwa obu płci z Seroczyna osób 15 – 29 zł 15 gr.

JMP Jan Chądryński od poddaństwa z Chądzyńia Wielkiego zastawnego osób płci obojga 36 – zapłacił 36 zł.

JMP Franciszek Piętka z dzierżawy swojej i z przewozu od poddaństwa w liczbie [brak liczby] – zapłacił 29 zł 15 gr.

Wpłynęło z majątności sterdyńskiej 305 zł.

Zaległości z majątności sterdyńskiej 320 zł.

W sumie z tejeż majątności wpłynąć winno pogłównego – 620 zł 15 gr.

BŁOCHY i RATYNIEC MURSZE

P. Blochowie dziedzicowie Blochów od siebie, braci, sióstr i czeladzi, w sumie od osób 7 po złotym, a od żon i dzieci, w sumie osób 11 po 15 groszy – zapłacono 12 zł 15 gr.

KUCZABY

P. Jan Karwowski od poddanego sobie Woźnicha z żoną – zapłacono 2 zł.

Suma zaległości od poddanych z tej wioski – 18 zł.

CHOLEWY

P. Kazimierz Prostyński z żoną i p. Sebastianowa wdowa Prostyńska z dwiema córkami, dwiema dziewczkami i komornicą sierotą szlachcianką – zapłacono 5 zł 15 gr.

STELĄGI

P. Wojciech Stelągowski i Andrzej Rytel z żonami, córka, parobek i komornik z żoną – zapłacono 6 zł 15 gr.

P. Katarzyna i Helena Stelągowe, wdowy ubogie, dzieci dwoje – zapłacono 2 zł.

²⁰ Rejestr pogłównego generalnego woj. podlaskiego i rawskiego 1662-1676, k. 35v-37, sygn. 1/7/0/3/70, AGAD

²¹ Starościc to syn wojewody, podobnie jak wojewodzie to syn wojewody. Starostą drohickim był w tym czasie Zbigniew Ossoliński h. Topór [przyp. aut. opracowania].

PADEREWO [ob. PADEREWEK]

P. Helena wdowa, Paweł Paderewski, Mikołaj i Maciej Wasiewscy z żonami, córka, komornica szlachcianka, dziewczek trzy – zapłacono 9 zł 15 gr.

P. Mikołaj Paderewski z żoną, matką i dziewczką, poddany samowtór [zapewne z żoną] i komornica Wasiewska szlachcianka uboga z córką – zapłacono 10 zł.

Wpłynęło pogłównego z Paderewa 19 zł 15 gr.

Z wpłatą takiej samej sumy zalegają poddani.

W sumie wpłynąć winno z Paderewa 39 zł.

RYTÓWKO

JMP Wojciech Zembrowski z żoną z dzierżawy Rytówka. Czeladzi osób 4 i poddanych osób 13 – zapłacono 21 zł 15 gr.

P. Tomasz Krasnodębski od 5 poddanych – zapłacono 5 zł.

Wpłynęło z Rytówka 26 zł 15 gr.

Poddani z Rytówka zalegają z wpłatą 10 zł.

W sumie wpłynąć winno z Rytówka 36 zł 15 gr.

ŚWIEJKI [ob. SZWEJKI]

JMP Franciszek Siciński od poddaństwa z tej wsi osób płci obojga 41 – zapłacił 19 zł.

JMP Franciszek Siciński zalega z wpłatą 19 zł.

CHĄDZYNEK

JMP Jan Chądzyński od poddaństwa osób płci obojga 33 oraz od dworu – zapłacił 11 zł.

JMP Jan Chądzyński zalega z wpłatą 32 zł.

ŁOMNA

P. Grzegorz Rytel, urzędnik JMP Wielohorskiego od siebie, czeladnika szlachcica z córką, czeladników plebejów i 19 poddanych – zapłacił 26 zł 15 gr.

**PARAFIA STERDYŃSKA
REGESTR POGŁÓWNEGO 1674²²**

STERDYŃ DWÓR

JMP Jerzy Ossoliński, starościc drohicki z JMP małżonką, słudzy, panien służebnych dwie, gospodyni p. Zielesznicka, p. Stanisław Adamowski, p. Jan Olszewski, p. Zielesznicki woźniców trzech, malarz, ślusarz, kucharz, myśliwcyk, hajduk, dwóch pastuchów.

Poddaństwa tegoż JMP starościca osób w: Sterdyni 43, Lebedziach 39, Dzieciołach dalszych 25, Chądzyńnie 35. Białobrzegach 112, Kielpińcu 70, Przewozie 33. Do tego młynarzy 32 osoby.

²² Rejestr pogłównego generalnego woj. podlaskiego i rawskiego..., k. 235-237.

SEROCZYN

dzierżawa JMP Irzykowiczów

JMP Andrzej Irzykowicz kawaler, Jan Janowicz szlachcic, chłopiec, dziewczka.

Poddaństwa obu płci 114.

W [wyraz nieczytelny] tejże dzierżawy osób 13.

SEROCZYN

majątek JMP Sicińskich

JMP Franciszek Siciński, miecznik przemyski z małżonką. Czeladź: p. Michał Bloch, p. Paweł Białobrzęski, parobek, dziewczka.

Tegoż JMP miecznika poddaństwa w Seroczynie i Świejkach płci obojga osób 44.

ŁAZOWO

JMP Dorota Gałączyna wdowa, córka, [wyraz nieczytelny] z żoną, JMP Irzykowicz. Czeladź: mamka i służebna Anka, p. Wolski szlachcic, dwie dziewczki, dwoje pastuchów.

Poddaństwa osób płci obojga 74.

We dworze JMP Kuczewskich p. Bloch urzędnik. Czeladzi dworskiej i poddaństwa osób 20.

BLOCHY

P. Jan Kobyliński z żoną – 2 zł do zapłaty.

P. Wojciech, Szymon, córka – 2 zł 15 gr.

P. Jan Bloch z żoną i córką – 2 zł.

P. Maciej [wyraz mało czytelny – Bładziak?] z żoną – 2 zł.

P. Maciej Bloch z żoną, chłopiec i komornica – 3 zł 15 gr.

P. Sebastian Bloch z żoną oraz p. Zalewski z żoną i dwoma synami – 4 zł.

P. Kazimierz Konopka z żoną – 1 zł 15 gr.

Wdowa Szelałowska z córką – 1 zł.

P. Jakub Przesmycki z żoną i matką – 2 zł.

P. Balcer Zaleski z żoną i córką – 2 zł.

P. Stefan z żoną i synem – 2 zł.

P. Paweł z żoną, chłopiec, dziewczyna – 3 zł 15 gr.

Bartek Kramarczyk z żoną – 2 zł.

CHOLEWY

P. Kazimierz Prostyński z żoną i dziewczką – 2 zł 15 gr do zapłaty.

P. Piotr Prostyński z żoną – 1 zł 15 gr.

Marcin Gołko z żoną, syn z żoną, drugi syn bezzenny – 5 zł.

Wojtek Kostka z żoną i córką – 3 zł.

KUCZABY

P. Łukasz Grądzki z żoną – 1 zł 15 gr do zapłaty.

Iwan Piszcz z żoną i córką – 3 zł.

Sobiech, Karandysz z żoną i Wojciech kowal – 4 zł.

Urzędnik p. Łuszczewskiego z gospodynią – 2 zł.

Pracowity Piotr Kraska z żoną – 2 zł.

ZIEMIA NURSKA WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

PARAFIA CZYŻEWSKA REGESTR POGŁÓWNEGO 1674²³

Sporządził wikariusz czyżewski, ks. Stanisław Biały,
zatwierdził proboszcz czyżewski i rosochacki ks. Grzegorz Zaręba

CZYŻEWO

Dwór JMP Jakuba Godlewskiego, skarbnika nurskiego, a w nim on sam z JMP Marianną małżonką swoją.

Czeladź: Stanisław Zaręba czeladnik, Zofia Szulborska mamka, Jadwiga Kamińska mamka, Anna Kucharka, Anna dziewczka.

Chłopi tegoż JMP Jakuba Godlewskiego:

Michał Trochimik z żoną Agnieszką, Wojtkiem parobkiem oraz Zofią Grodzką dziewczką.

Jan Noszczyk z żoną Anną, Sobiechem Iwanciukiem parobkiem i Zofią dziewczką, w tymże domu jeszcze komornik Mateusz Janczewski i Tomkowa Swinczyna komornica.

Frac Wszółczyk z żoną Zofią.

Grzegorz Matuszewski z żoną Dorotą i Janem Treblińskim parobkiem.

Oleksy z żoną Anną.

Jan Szowka z żoną Jagnieszką.

Mikołaj z żoną Maryną i najemnicą Maryną.

Iwan z synem Wojciechem i tegoż żoną Katarzyną.

Bartosz Wita z żoną Anną.

Wojciech Dac z żoną Elżbietą i córką Małgorzatą.

Wojciech Kowal z żoną Dorotą oraz komornikiem Krzysztofem z żoną Dorotą.

Razem od dworu, czeladzi i chłopów – 46 zł.

JMP Jakub Goldewski od tytułu i urzędu swego 10 zł 15 gr.

CZYŻEWO RUŚ

Dwór JMP Godlewskiej, komornikowej nurskiej.

Czeladź: Jan Sokoliński czeladnik z małżonką Agnieszką oraz parobek Kazimierz, dziewczka Dorota, bronowłok Wojciech.

Należy się od dworu i czeladzi – 30 zł [prawdopodobnie, w innym miejscu rejestru uwzględniono kolejnych poddanych JMP Godlewskiej].

Dom p. Kazimierza Thociszkego i małżonki jego Anny, tam także Dorota matka tejże p. Anny.

Czeladź: parobek Michał.

Poddani:

Wojciech Grac z żoną Maryną.

Jan Staciszka z żoną Barbarą i dziewczką Maruszą.

Krzysztof i Katarzyna, Andrzej w tymże domu z żoną Katarzyną.

Andrzej Kutaszka z żoną Anną, synem Janem i Zofią dziewczką.

Piotr i Katarzyna, Andrzej i Jagnieszka., Maciej bronowłok, Katarzyna luźna.

²³ Rejestr pogłównego generalnego woj. mazowieckiego 1662-1674, k. 934-945, sygn. 1/7/0/3/66, AGAD.

Szymon Cieśluk z żoną Anną.

Cieśla stary Marcin z żoną Maryną.

Jan Wzgorny z Jadwigą „żoną starą do uwagi”, Jan syn tegoż z żoną Zofią, Krystyna dziewczka szlachcianka, syn Szymon, bronowłok.

Marcin Swynka z żoną Katarzyną, Ewa dziewczka szlachcianka, w tymże domu jeszcze Aleksander Zielenkiewicz kupiec i tegoż sługa Szymon.

Razem od domu, czeladzi, poddanych, komorników i najemców – 50 zł.

CZYŻEWO NOWA WIEŚ

Dom JMP Wojciecha Dmochowskiego, a w nim on sam z JMP małżonką Aleksandrą – 5 zł.

Czeladź: Paweł i Jadwiga.

Poddani: Stanisław z Anną oraz Andrzej z Dorotą.

Należy się od JMP Dmochowskich – 5 zł.

Od czeladzi i poddanych – 5 zł 15 gr.

W domu p. Jana Słazkiego, on sam, jego małżonka Marianna i syn Franciszek.

Czeladź: Kazimierz i Andrzej parobcy, dziewczka Krystyna.

Należy się razem – 6 zł.

CZYŻEWO CHRAPKI

Dom p. Adama Czyżewskiego z p. Marianną małżonką, parobek Stanisław, dziewczka Anna – 4 zł 15 gr.

Dom p. Piotra Czyżewskiego z p. Dorotą małżonką, bronowłok Jachim, dziewczka Dorota – 4 zł 15 gr.

Dom p. Marcina Godlewskiego z p. Jadwigą małżonką – 1 zł 15 gr.

Dom p. Wojciecha Czyżewskiego z p. Marianną małżonką, siostrą tegoż Marianną i p. matką tegoż „starą do uwagi”, jeszcze Wawrzyniec i Jagnieszka poddani – 5 zł 15 gr.

Dom p. Wojciecha Czyżewskiego z małżonką Marianną – 1 zł.

CZYŻEWO KOŚCIELNE

Dom p. Wojciecha Czyżewskiego z małżonką Marianną – 1 zł.

Dom p. Marcina Ołdakowskiego z p. Agnieszką małżonką, Bartosz i Tomasz parobcy, dziewczka Agnieszka Wądołowska szlachcianka – 6 zł 15 gr.

Dom p. Milewskiego Ludwina z p. Marianną małżonką i Szczęsna luźna – 2 zł.

Dom p. Andrzejowej Brulińskiej z jej synami, p. Wojciechem, p. Maciejem, p. Stanisławem z małżonką Katarzyną, parobek Walenty, dziewczka Agnieszka – 6 zł.

Dom Iwaczykowski, a w nim Stodółka komornik z żoną, Filip zdun z Barbarą żoną swoją i Kostecki z żoną Anną – 6 zł.

Dom p. Stanisława Kraszewskiego z p. Jadwigą małżonką – 1 zł 15 gr.

Dom JMP Jana Szulborskiego z p. p. Jadwigą małżonką, synem Kazimierzem i dziewczką Zofią.

Poddani tegoż:

Mateusz Osasza z żoną Jagnieszką i dziewczką Katarzyną.

Tomasz Przetak z żoną Anną, córkami Katarzyną i Barbarą, pasierbem Mateuszem.

Walenty Draczyk z żoną Dorotą i dziewczką Zuzanną.

Łukasz Osasza z żoną Maryną.

Od JMP Jana Szulborskiego, jego rodziny i poddanych – 20 zł.

Dom p. Andrzeja Czyżewskiego z p. Dorotą małżonką – 1 zł.

Dwór JMP Szluborskich, a w nim szl. p. Wojciech Szulborski, szl. p. Kacper Rodzony, szl. p. Jan.

Czeladź: Adam bronowłok.

Poddani:

Piotr Rądyk z żoną Maryną.

Stanisław Wilczek z żoną Heleną.

Walenty Szanko z żoną Dorotą i Mikołaj brat tegoż.

Andrzej Wreczki z żoną Elżbietą.

Jan Samson z żoną Elżbietą, synem Wojciechem i komornicą Dorotą.

We dworze p. Szluborskich młodych: Anna luźna, Urszula luźna, Maryna luźna zwana Kuropatwą.

Od trzech JMP Szulborskich należy się – 6 zł.

Od ich czeladzi i poddanych – 17 zł.

OŁDAKI MAGNA BROK

Dom p. Jakuba Rysiewskiego z p. małżonką Elżbietą.

Tegoż p. Rysiewskiego czeladź: parobek Jan, bronowłok, dziewczka Małgorzata.

Od p. Rysiewskich i ich czeladzi – 7 zł 15 gr.

Poddani p. Rysiewskiego: Jakub z żoną Anną; Jan z żoną swoją, Marcin z żoną Anną – 6 zł.

Aleksander Twarowski z żoną Elżbietą – [brak kwoty, ale wygląda na to, że powiązani są z Rysiewskimi, być może kwota ich tycząca zawarta jest w powyższych 7 zł 15 gr].

Dom p. Jana Ołdakowskiego z małżonką swoją Anną – 1 zł.

Wawrzyniec i dziewczka Maryna – 2 zł.

P. Walenty Ołdakowski z małżonką swoją Anną – 1 zł 15 gr.

P. Jan Ołdakowski, parobek Andrzej, dziewczka Zofia – 3 zł.

P. Grzegorz Sutkowski z p. małżonką Magdaleną i jej siostrą Maryną – 1 zł 15 gr.

P. Piotr Prusiński z p. małżonką Ewą – 1 zł.

P. Maciej Ołdakowski z p. małżonką Marianną – 1 zł.

P. Walenty Ołdakowski z bratem swoim Janem oraz siostrami Katarzyną i Zofią – 4 zł.

P. Kacper Ołdakowski z małżonką Zofią i siostrą Elżbietą – 2 zł.

Dom p. Józefa Ołdakowskiego z małżonką Teofilą i dziewczką Konstancją – 2 zł 15 gr.

Dwór JMP arendarza Tyszki, czeladnik Franciszek Rudnicki – 3 zł.

P. Aleksander Gąsiewski dziedzic i jego poddani: Wojciech z żoną, parobek Sebastian, Marek i Maryna, Anna wdowa Janowa – 9 zł.

ZIELAZY

P. Marcin Załuska z małżonką Jadwigą, córką Teresą i parobkiem Piotrem – 4 zł.

P. Stanisława Zielazowska wdowa z synem Wawrzyńcem, siostrami Teresą i Marianną oraz parobkiem Adamem – 4 zł 15 gr.

Dom p. Jana Olszewskiego z małżonką Reginą – 1 zł 15 gr.

P. Maciej Zielazowski z małżonką Jadwigą – 1 zł.

GOSTKOWO

Dwór JMP Waleriana Bieleńskiego z p. Małgorzatą małżonką i synowcem Wojciechem.

Czeladź: szlachcic Malinowski, ucziwy Gałęcki, woźnica Skibniewski, panna służebna, dziewczka.

Poddani: Jerzy z żoną, Grzegorz z żoną, Piotr z żoną, Andrzej z żoną, Szczepan z żoną, Wawrzyniec z żoną, Walenty z żoną, Kazimierz z żoną.
Od JMP Bieleńskich, czeladzi i poddaństwa – 28 zł.

PIEŃKI WIELKIE

P. Walenty Tryniszewski z p. małżonką Ewą, parobkiem Stanisławem i dziewczką Maryną – 4 zł 15 gr.
P. Wawrzyniec Dmochowski z p. Małżonką Barbarą – 2 zł 15 gr.
P. Benedykt Pieńkowski z małżonką Dorotą – 1 zł 15 gr.
P. Marcin Zaręba z p. małżonką Katarzyną, synem Wojciechem i córką Ewą – 2 zł.
P. Stanisław Pieńkowski z p. małżonką Marianną – 1 zł 15 gr.
P. Wojciech Pieńkowski z p. małżonką Elżbietą i luźną Maryną – 2 zł.
P. Florian Pieńkowski z p. małżonką Maryną – 1 zł 15 gr.
P. Wawrzyniec i p. Wojciech synowie Floriana – 1 zł.
P. Piotr Pieńkowski z p. małżonką Anną oraz parobkami Adamem i Stokowskim szlachcicem – 7 zł.
P. Kacper Pieńkowski z p. małżonką Jadwigą, parobkami Mikołajem i Stanisławem Ketleńskim szlachcicem, dziewczką Dorotą i córką Anną – 7 zł.
P. Mateusz Pieńkowski z p. małżonką Katarzyną, bronowłokiem Aleksandrem Dmochowskim i dziewczką Magdaleną – 3 zł 15 gr.
P. Andrzej Tryniszewski z p. małżonką Małgorzatą, p. matką Anną przy zięciu i parobkiem luźnym – 4 zł.
P. Grzegorz Dąmbrowski z p. małżonką Zofią – 1 zł 15 gr.
P. Tomasz Pieńkowski z panią swoją Elżbietą, luźna Dorota Godlewska, luźna Anna Pieńkowska – 2 zł 15.
P. Mikołaj Pieńkowski z p. małżonką Marianną i siostrą swoją Teofilą – 2 zł.

DMOCHY MROZY

P. Walenty Dmochowski z p. małżonką Dorotą oraz poddanym Wawrzyńcem z żoną Ewą – 4 zł 15 gr.
P. Grzegorz Zielazowski z p. małżonką Dorotą i dziewczką Małgorzatą – 2 zł.
P. Stanisław Dmochowski z p. małżonką Marianną, córką Zofią i synem Janem – 2 zł 15 gr.
P. Wojciech Dmochowski z panią swoją Anastazją – 1 zł 15 gr.
Synowie tegoż p. Wojciecha pp. Adam i Seweryn – 1 zł.
P. Kacper Dmochowski z p. małżonką Marianną, parobkiem Janem i dziewczką Heleną – 3 zł 15 gr.

DMOCHY KUDŁY

P. Michał Dmochowski z p. małżonką Jadwigą – 1 zł.
P. Kazimierz Dmochowski z p. małżonką Anną – 1 zł 15 gr.
P. Adam Dmochowski z p. małżonką Felicjaną – 2 zł 15 gr.

DMOCHY PRZECZKI

P. Wojciech Dmochowski z p. małżonką Marianną – 1 zł.
P. Jerzy Dmochowski z p. małżonką Marianną – 1 zł 15 gr.
P. Jan Sasinowski z p. małżonką Marianną – 1 zł 15 gr.

DMOCHY WOCHY

- P. Paweł Dmochowski z p. małżonką Urszulą i p. Mateuszem bratem tegoż Pawła – 2 zł.
P. Wojciech Godlewski z p. małżonką Marianną i dziewczką Zofią – 2 zł 15 gr.
P. Łukasz Dmochowski – [brak kwoty]
P. Wojciech Dmochowski z p. małżonką Marianną, dziewczka Małgorzata, poddany Jan z żoną Anną do [wyraz mało czytelny – Sutek?] do p. Macieja Dmochowskiego – 5 zł 15 gr.
P. Michał Dmochowski z p. małżonką Zofią – 1 zł 15 gr.
P. Mateusz Dmochowski z p. małżonką Jadwigą, parobek Łukasz, dziewczka Krystyna – 4 zł 15 gr.

SZADŁY

- Dwór JMP Łukasza Sutkowskiego z JMP małżonką swoją.
Czeladź: Maciej Załuska szlachcic, służebna Elżbieta, bronowłok Kazimierz.
Poddani: Stanisław z żoną, Jan z żoną, Mateusz Laskowski z żoną, niewiasta Bartoszowa.
Razem od dworu, czeladzi i poddanych – 15 zł.

SUTKI

- P. Jan Dmochowski z p. małżonką Marianną, p. matka stara p. Jana, dziewczka Urszula,
Poddani p. Jana: Marcin z żoną Zofią, Łukasz z żoną.
Razem od dworu, czeladzi i poddanych – 9 zł.
- P. Wojciech Dmochowski z p. małżonką Marianną, w tymże domu jeszcze p. Walenty Dmochowski – 1 zł 15 gr.
P. Wawrzyniec Sutkowski z małżonką Jadwigą, synami Bartłomiejem i Pawłem, córką Barbarą i córką Katarzyną wdową – 3 zł 15 gr.
P. Maciej Dmochowski z p. małżonką Katarzyną, pastuszka Agnieszka, Józef Kowal z żoną Katarzyną – 4 zł 15 gr.
Jakub Rozbicki z żoną Zuzanną – 2 zł.
P. Jakub Sutkowski z p. małżonką Elżbietą, synami Kacprem i Wojciechem, dziewczka Cecylia, poddany Grzegorz z żoną Aleksandrą, dziewczka Maryna, komornica Regina – 8 zł.
P. Jan Franczyk Sutkowski z p. małżonką Emerencją, najemnik Jan Sutkowski, syn Andrzej, córka Marianna – 5 zł 15 gr.
P. Marcin Sutkowski z p. małżonką Zofią, córki Anna i Agnieszka – 3 zł 15 gr.
Banach z żoną Maryną, poddany JMP Łukasza Sutkowskiego – 2 zł.

FIGURY SUTKI

- P. Kazimierz Sutkowski z p. małżonką Elżbietą, parobek Wojciech Szymborski szlachcic, dziewczka Anna – 5 zł 15 gr.
P. Wojciech Sutkowski z p. Aleksandrem bratem rodzonym, gospodyni Anna, parobek Jakub Szymborski szlachcic – 4 zł.
P. Benedykt Sutkowski z p. matką swoją – 2 zł 15 gr.
P. Wojciech Sutkowski z p. małżonką Marianną – 2 zł 15 gr.
P. Wojciech Dmochowski z małżonką Anną i synem Janem – 2 zł.

DMOCHY RODZONKI

- P. Maciej Dmochowski z p. małżonką Krystyną, dziewczka Zofia. Poddani: Mikołaj i Małgorzata, Kazimierz i Zofia, Agnieszka siostra – 8 zł 15 gr.

P. Katarzyna Lipska wdowa. Czeladź: parobek Stanisław Maleszewski szlachcic, bronowłok Grzegorz, dziewczka Katarzyna – 6 zł.

DMOCHY OZERKI

P. Marcin Sutkowski z p. małżonką Zofią i siostrą Marianną – 2 zł 15 gr.

P. Mikołaj Dmochowski z p. małżonką Elżbietą, synem Walentym i córką Marianną – 2 zł.

P. Jan Dmochowski z panią swoją Dorotą, synami Walentym i Mateuszem, pastuch Andrzej – 3 zł 15 gr.

DMOCHY GLINKI

P. Paweł Dmochowski z p. małżonką Zofią i synowicą Dorotą – 2 zł.

P. Wawrzyniec Dmochowski z p. małżonką Zofią i córką Katarzyną – 2 zł.

P. Stanisławowa Dmochowska z synem swoim Władysławem, bronowłok Maciej – 3 zł 15 gr.

P. Szymon Dmochowski z p. małżonką Marianną, parobek Jan – 2 zł.

Dwór JMP Jakuba Dmochowskiego z JMP małżonką Krystyną.

Czeladź: p. Jan Żukowski, Paweł Godlewski, dziewczka Maryna.

Poddani: Tomasz z żoną w Nowej Wsi, Maciej z żoną, Jakub z żoną, Grzegorz z żoną, Marcin z żoną, Maciej z żoną.

Razem od dworu, czeladzi i poddanych – 21 zł 15 gr.

DMOCHY WYPYCHY

P. Jakub Grochowski z p. małżonką Dorotą, parobek Michał z żoną Zofią, dziewczka Maryna – 5 zł 15 gr.

P. Fabian Kamiński z małżonką Marianną – 1 zł 15 gr.

P. Paweł Dmochowski z p. małżonką Marianną – 1 zł 15 gr.

P. Łukasz Dmochowski z p. małżonką Jadwigą – 1 zł 15 gr.

P. Jakub Dmochowski z p. małżonką Marianną – 1 zł.

P. Łukasz Dmochowski z p. małżonką Dorotą, parobek Wojciech Szulborski – 3 zł 15 gr.

P. Tomasz Dmochowski z p. małżonką Małgorzatą – 1 zł 15 gr.

SIENICA PIOTRASZE

P. Dorota Sienicka wdowa z synami Mikołajem i Sebastianem, bronowłok, dziewczka Urszula szlachcianka – 4 zł.

P. Agnieszka Stokowska wdowa, parobek Łukasz Dmochowski, dziewczka Maryna, pastuszek Chwiedor. W tym domu jeszcze p. Wojciech Tryniszewski i p. Mateusz brat jego – 7 zł.

SIENICA PUZIKI

P. Wojciech Sienicki z p. małżonką Agnieszką – 1 zł 15 gr.

P. Jan Sienicki z panią swoją Krystyną, dziewczka Jadwiga Sienicka – 3 zł 15 gr.

P. Stanisław Sienicki z małżonką Zofią oraz synami Jacentym i Jakubem – 3 zł 15 gr.

SIENICA SWECHY [ob. SIENNICA-ŚWIĘCHY]

P. Jakub Sienicki z małżonką Jadwigą, komornik Andrzej Dmochowski szlachcic z małżonką Dorotą – 2 zł

Jadwiga luźna – 1 zł.

- Józef Sienicki kowal z żoną Dorotą – 1 zł.
P. Maciej Sienicki z p. małżonką Katarzyną – 2 zł 15 gr.
P. Stanisław Sienicki z p. małżonką Anną i synem Wojciechem, dziewczka Dorota – 3 zł.
P. Jakub Bogucki z p. małżonką Agnieszką i córką Jadwigą – 1 zł 15 gr.

SIENICA SZYMANKI

- P. Szymon Sienicki z p. małżonką Marianną i synem Wojciechem – 2 zł.
P. Wojciech Dąmbrowski z p. małżonką Zofią – 1 zł 15 gr.
P. Wojciech Sienicki z p. małżonką Elżbietą, najemnik Wawrzyniec Żochowski – 2 zł 15 gr.
P. Andrzej Sienicki z p. małżonką Małgorzatą – 1 zł 15 gr.

SIENICA ŁUKASZE

- P. Walenty Jaźwiński z p. małżonką Jadwigą – 2 zł 15 gr.
P. Adam Sienicki z p. małżonką Ewą, p. Zofią matką swoją, bronowłok Wojciech – 3 zł.
P. Wojciech Dąmbrowski z małżonką Jadwigą – 1 zł 15 gr.
P. Florian Sienicki z p. małżonką Marianną – 1 zł.

GODLEWO DZIUDZIE

- Dwór JMP Tomasza Sobolewskiego JMP małżonką Zofią. Czeladź: bronowłok Mateusz, dziewczki Maryna i Zofia – [brak kwoty].
P. Wojciech Godlewski z p. małżonką Zofią – [brak kwoty].

GODLEWO BACZKI

- P. Andrzej Godlewski z panią swoją Zuzanną – 1 zł.
P. Szymon Godlewski z p. małżonką Marianną – 1 zł 15 gr.
P. Wojciech Godlewski z p. małżonką Krystyną – 1 zł.
P. Hieronim Godlewski z panią swoją Krystyną – 1 zł.
P. Łukasz Godlewski z p. małżonką Krystyną i synem Andrzejem – 1 zł 15 gr.
P. Walenty Godlewski z p. małżonką Anną i swoją siostrą Dorotą – 1 zł 15 gr.
P. Jan Godlewski z p. małżonką Zuzanną – 1 zł 15 gr.
P. Grzegorz Godlewski z panią swoją Dorotą i matką – 2 zł.
P. Wojciech Godlewski z p. małżonką Dorotą i synem Grzegorzem, parobcy Andrzej i Piotr, dziewczka Maryna – 6 zł.
P. Marcin Godlewski z p. małżonką Anną, parobek Jakub, dziewczka Katarzyna szlachcianka – 4 zł 15 gr.
P. Jakub Godlewski z p. małżonką Zofią – 1 zł.
Tegoż p. Jakuba komornica Zofia – 1 zł.
P. Maciej Biały z p. małżonką Katarzyną, parobek Wojciech szlachcic, komornica Zofia Godlewska – 4 zł.
P. Felicjan Biały z p. małżonką Elżbietą i córką Maryną, parobek Szymon – 3 zł.
P. Walenty Godlewski z p. małżonką Anną – 1 zł.
P. Grzegorz Godlewski z p. małżonką Jadwigą i synem Mateuszem – 1 zł 15 gr.

ZABIELE

- P. Stanisław Zabielski z p. małżonką Katarzyną, synami Walentym i Stanisławem, córkami Anną i Agnieszką – 4 zł 15 gr.
P. Piotra Zabielski z p. małżonką Anną i córką Agnieszką – 1 zł 15 gr.

Dom p. Kraszewskich w Zabelu. P. Szymon Kraszewski, p. Szymon Kraszewski i siostra ich Krystyna – 2 zł.

MURAWSKIE MIAZGI

P. Maciej Kraszewski z p. małżonką Ewą – 1 zł 15 gr.
P. Michał Kraszewski z p. małżonką Dorotą – 1 zł 15 gr.
P. Jakubowa Kraszewska, wdowa, dziewczka Maryna szlachcianka – 2 zł 15 gr.
P. Bartosz Murawski z p. małżonką Barbarą – 1 zł 15 gr
P. Stanisław Murawski z p. małżonką Katarzyną – 1 zł.

MURAWSKIE CZACHY

P. Maciej Murawski z małżonką swoją i synem Adamem – 2 zł.
P. Maciej Murawski z p. małżonką Anną – 1 zł.
P. Paweł Murawski z p. małżonką Katarzyną – 1 zł 15 gr.
P. Jan Stokowski z p. małżonką Zofią – 1 zł 15 gr.
P. Grzegorz Murawski z p. małżonką Małgorzatą – 1 zł 15 gr.
P. Franc [Franciszek] Murawski z p. małżonką Dorotą – 1 zł.
P. Murawscy. P. Wojciech z p. Stanisławem, małżonka Agnieszka, matka stara – 2 zł.
P. Marcin Murawski – 15 gr.

KRASZEWO

P. Jakub Kraszewski z p. małżonką Zuzanną i córką Marianną, parobek Jan, bronowłok Marcin Murawski – 5 zł.
P. Jakub Kraszewski z p. małżonką Marianną – 1 zł 15 gr.
P. Zygmunt Kraszewski z p. małżonką Anną, synami Janem i Mikołajem, córką Magdaleną – 3 zł.
P. Józef Kraszewski – [brak kwoty]
P. Grzegorz Kraszewski z p. małżonką Katarzyną, parobek Paweł Ślepowroński szlachcic, dziewczka Maryna – 6 zł 15 gr.
P. Walenty Kraszewski z p. małżonką Katarzyną, parobek Kacper Zawistowski, dziewczka Jadwiga, luźny Maciej Murawski – 6 zł 15 gr.
P. Łukasz Kraszewski z p. małżonką Zofią – 1 zł 15 gr.
P. Kaźmierz Kraszewski z p. małżonką Marianną – 1 zł.

JAŻWINY NOSKI

P. Wojciech Jaźwiński z p. małżonką Konstancją, syn Jan z małżonką Marianną i syn Jakub – 3 zł 15 gr.

JAŻWINY PIERTKI

P. Marcin Jaźwiński z p. małżonką Konstancją – 1 zł.
P. Barbara wdowa po Grzegorzu Jaźwińskim, najemnik Jan Jaźwiński, dziewczka Maryna – 2 zł
P. Kacper Jaźwiński z p. małżonką Marianną – 1 zł.

JAŻWINY KACZOTY

P. Marcin Murawski z p. małżonką Marianną i synem Mateuszem – 3 zł.
P. Jan Jaźwiński z p. małżonką Dorotą – 1 zł.
P. Jan Jaźwiński z p. małżonką Anną – 1 zł

- P. Benedykt Jaźwiński z p. małżonką Agatą i jej matką Anna Sienicką – 2 zł.
P. Jakub Biały z p. małżonką Łucją, p. Walenty Jaźwiński – 1 zł 15 gr.
P. Stanisław Jaźwiński z p. małżonką Jadwigą – 1 zł.
P. Andrzej Jaźwiński z p. małżonką Zofią – 1 zł.

STOKOWO BUCZKI

- P. Wojciech Stokowski z p. małżonką Zofią – 1 zł 15 gr.
P. Andrzej i Kacper Stokowscy Rodzeni [bracia?], gospodyni Zofia szlachcianka, parobek Józef, parobek Konrad, dziewczka Maryna – 7 zł.
P. Andrzej Stokowski z p. małżonką Agnieszka i córką Anną – 2 zł.
P. Adam Stokowski z p. małżonką Marianną i siostrą Magdaleną, bronowłok Mateusz szlachcic – 3 zł.
P. Walenty Stokowski z p. małżonką Marianną, bronowłok Kazimierz szlachcic, dziewczka Dorota, w tym domu jest jeszcze p. Jan Cholewicki – 6 zł 15 gr.
P. Jan Stokowski z p. małżonką Zofią oraz synami Józefem i Wojciechem, dziewczka Krystyna – 5 zł.

STOKOWO ZŁOTKI

- P. Maciej Stokowski z p. małżonką Agnieszka, parobek Czymoch, dziewczka Bieńkowska szlachcianka, poddany Wawrzyniec z żoną Tatianą – 7 zł 15 gr.
P. Adam Stokowski z p. małżonką Marianną, bronowłok, dziewczka ruska Orynka, Piotr z żoną Anną, komornik Chwiedor z żoną Wierą – 8 zł 15 gr.

STOKOWO SZERSZENIE

- P. Marcin Stokowski z p. małżonką Katarzyną, synem Maciejem i córką – 2 zł.

STOKOWO ŁUKASIKI

- P. Szymon Stokowski z p. małżonką Katarzyną, najemnik Łycko, pastuch, dziewczka – 4 zł 15 gr.

BIAŁE GĘSKI

- P. Walenty Jaźwiński z p. małżonką Zofią i córką Krystyną – 1 zł 15 gr.
P. Mateusz Biały z małżonką Krystyną – 1 zł.
P. Jan Kraszewski z panią swoją Krystyną, parobcy Bartosz i Balcer, dziewczka Katarzyna – 4 zł 15 gr.
P. Piotr Biały z p. małżonką Agnieszka – 1 zł.
P. Stanisław Biały z p. małżonką Urszulą, parobek Marcin, dziewczka Maryna – 4 zł 15 gr.

BIAŁE ANDRZEJEWICE

- P. Łukasz Biały z panią swoją Zofią i teź Zofii matką – 2 zł.
P. Walenty Biały z p. małżonką Małgorzatą – 1 zł 15 gr.
P. Szymon Bogucki z p. małżonką Jadwigą – 1 zł.
P. Jakub Biały z p. małżonką Zofią – 1 zł.
P. Paweł Biały z p. małżonką Marianną i luźną Maryną – 2 zł 15 gr.
P. Mikołaj Jaźwiński z p. małżonką Dorotą – [brak kwoty]
P. Mikołaj Biały z p. małżonką Elżbietą – 1 zł.

BIAŁE FIGLE

- P. Fabian Biały z p. małżonką Agnieszką i córką Katarzyną – 2 zł.
- P. Grzegorz Biały z p. małżonką Małgorzatą – 1 zł.
- P. Jan Biały z p. małżonką Małgorzatą – 1 zł 15 gr.
- P. Marek Biały z p. małżonką Marianną – 1 zł 15 gr.
- P. Grzegorz Biały z bratem swoim Aleksandrem – 1 zł.
- P. Paweł Biały z p. małżonką Małgorzatą – 1 zł.
- P. Wojciech Biały z synem Marcinem i córką Agnieszką – 2 zł.

BIAŁE KWACZOŁY

Dwór JMP Marcina Broleńskiego z JMP małżonką Dorotą. Czeladź: parobek Wojciech, dziewczka Zofia Biała szlachcianka. Poddani: Lenart i Agata, Maciej i Agnieszka – 13 zł 15 gr.

BIAŁE PAŁĘKI i SZCZEPANOWICE

- P. Tomaszowa Biała z córką Agnieszką – 1 zł 15 gr.
- P. Piotr Biały z p. małżonką Dorotą – 1 zł.
- P. Andrzej Biały z p. małżonką Małgorzatą – 1 zł 15 gr.
- P. Krzysztof Biały z p. małżonką swoją – 1 zł.

Dwór komornika i poborcy ziemi nurskiej JMP Walentego Białego z JMP małżonką Marianną. Czeladź: dwóch parobków, chłopiec, dziewczka, dziewczyna mająca lat dziesięć. We wsi Białe Pałęki trzy chałupy, w których ludzi sześcioro, nie licząc dzieci małych. W Białych Misztalach jest chałup cztery, a ludzi w nich czworo, nie licząc dzieci małych. Od dworu, czeladzi i poddanych – 22 zł.

BIAŁE ZIEJE

- P. Maciej Biały z p. małżonką Agnieszką, bronowłok Józef, dziewczka Agnieszka – 4 zł 15 gr.
- P. Wojciechowa Biała wdowa z synami Stanisławem i Bartłomiejem, dziewczka Zofia – 3 zł 15 gr.
- P. Wojciech Biały z p. małżonką swoją – 1 zł.

BIAŁE MISZTALE

- P. Jakub Biały z p. małżonką Jagnieszką, p. Marcin Biały z p. małżonką Marianną, parobek Tomasz Sienicki szlachcic, pastuch Iwan – 5 zł 15 gr.
- P. Jakub Biały z p. małżonką Jadwigą, w tym domu także Jan Kozuchowski z małżonką Małgorzatą, ale ich spisano w Ciechanowcu – 1 zł.

MICHAŁOWO

Dwór JMP Wojciech Pruszkowskiego z JMP małżonką Heleną. Czeladź: parobcy Andrzej i Piotr, bronowłok Jan, dziewczka Katarzyna. Poddani: Miałach i Marianna, Jan z żoną. Od dworu czeladzi i poddanych – 14 zł 15 gr.

Dwór JMP Walentego Arbaszewskiego z JMP małżonką Teresą oraz córkami Zofią i Agnieszką. Czeladź: parobek Krzysztof, bronowłok Andrzej. Poddani: Wojciech i Jadwiga, Andrzej i Katarzyna, luźny Siemion z żoną. Od dworu, czeladzi i podanych – 13 zł 15 gr.

BROLINO PIWKI

Dwór JMP Łukasza Krzeczковского z JMP małżonką Dorotą.
Czeladź: parobek Mikołaj, chłopiec Andrzej, dziewczka Maryna.
Poddani: Krzysztof z żoną, Walenty z żoną.
Od dworu, czeladzi i poddanych – 10 zł 15 gr.

KOSKI

Dwór JMP Jana Godlewskiego z JMP małżonką Anną, w nim także p. Aleksander Godlewski brat JMP Jana.
Czeladź: parobek Grzegorz, bronowłok Szymon, pastuch Andrzej, dziewczka Barbara, dziewczyna Krystyna.
Poddani: Klimunt, Mikołaj i Dorota, Chwiedor i Anna, Andrzej i Maryna, Tomasz i Teresa.
Od dworu, czeladzi i poddanych – 19 zł 15 gr.

WRÓBLE

Dwór JMP Zofii Broleńskiej z JMP Janem, jej synem.
Poddani: Marcin i Dorota, Wawrzyniec i Dorota, Paweł z żoną, Andrzej Marcin z matką i siostrą Agnieszką, komornik Maksym z żoną.
Razem – 8 zł 15 gr.

BROLINO STOROZUMY

P. Jan Godlewski z p. małżonką Ewą, poddani Andrzej z Katarzyną, żebrak Klaudiusz – 5 zł.
P. Elżbieta Godlewska wdowa – 15 gr.

BROLINO OPRAWCZYKI

P. Jakub Dmochowski z p. małżonką Zofią, synem Janem i jego małżonką oraz tejże córką – 2 zł 15 gr.

LIPSKIE

P. Tomasz Godlewski z p. małżonką Anną i bratem Walentym – 1 zł 15 gr.
W domu p. Tomasza jeszcze p. Felicjan Symborski z p. małżonką Anną – 1 zł 15.
P. Maciej Lipski z p. małżonką Katarzyną – 1 zł.
P. Katarzyna Symborska wdowa – 15 gr.
P. Wojciech Zaręba z p. małżonką Agnieszką – 1 zł 15 gr.
Poddany JMP Jana Godlewskiego Jan z żoną Elżbietą, dziewczka Maryna, Wawrzyniec i Maryna, dziewczka Anna – 6 zł.
P. Jan Lipski z p. małżonką Anną i bratem Grzegorzem – 2 zł.

JANCZEWO KAWAŁKI

P. Bartosz Janczewski z p. małżonką Zofią – 1 zł 15 gr.
P. Sebastian Sienicki z p. małżonką Marianną – 1 zł 15 gr.
P. Jakub Janczewski z p. małżonką Anną – 1 zł 15 gr.
P. Walenty Symborski z p. małżonką Katarzyną, luźna Katarzyna – 2 zł 15 gr.
P. Benedykt Szeligowski z siostrą Ewą – 1 zł.

SZELIGI

Poddani JMP Jakuba Godlewskiego: Jan z żoną, Mikołaj z żoną, Marcin z żoną – 6 zł.

GUMOWO MAIOR [WIĘKSZE]

P. Seweryn Godlewski z p. małżonką Małgorzatą, córką Elżbietą, najemnik Andrzej, dziewczka Jadwiga – 5 zł.

P. Stanisław Gumowski, w tym domu także p. Paweł Dmochowski z p. małżonką Katarzyną, dziewczka Magdalena – 3 zł.

GUMOWO MINOR [MNIEJSZE]

P. Marcin Godlewski z małżonką Anną – 1 zł 15 gr.

P. Andrzej Pętkowski z p. małżonką Krystyną i tejsze siostrą Jadwigą – 2 zł.

P. Tomasz Sienicki z małżonką Maryną – 1 zł 15 gr.

P. Mateusz Gumowski z p. małżonką Dorotą – 1 zł 15 gr.

P. Tomasz Gumowski z matką swoją – 1 zł.

GUMOWO PIĘTAKI

P. Walenty Wojtkowski z p. małżonką Zofią, córkami Zofią i Marianną, parobek Wawrzyniec Jaźwiński – 5 zł 15 gr.

P. Mateusz Godlewski z małżonką Dorotą – 1 zł.

P. Tomasz Godlewski z p. małżonką Anną – 1 zł 15 gr.

P. Jan Godlewski z małżonką Dorotą – 1 zł.

W domu p. Jana jeszcze p. Grzegorz z małżonką Marianną – 1 zł.

P. Wojciech Godlewski z małżonką Anną – 1 zł 15 gr.

P. Grzegorz Godlewski z p. małżonką Łucją, bronowłok Adam – 2 zł 15 gr.

SIENICA KLAWY

P. Marcin Jaźwiński z p. małżonką Zofią – 1 zł 15 gr.

P. Jan Jaźwiński z p. małżonką Dorotą – 1 zł 15 gr.

P. Adam Jaźwiński z p. małżonką Zofią – 1 zł 15 gr.

P. Mateusz Jaźwiński z p. małżonką Marianną – 1 zł 15 gr.

SIENICA KARASIE

P. Jakub Sienicki z p. małżonką Anną, dziewczka Zofia – 2 zł 15 gr.

P. Marcin Sienicki z p. małżonką Elżbietą – 1 zł 15 gr.

P. Grzegorz Sienicki z p. małżonką Dorotą, matką swoją i bratem Wawrzyńcem, dziewczka Jadwiga, pastuszka Teresa – 4 zł 15 gr.

P. Paweł Sienicki z p. małżonką Marianną i swoją matką Anna, luźna Konstancja – 3 zł.

P. Marcin Sienicki z p. małżonką Zofią – 1 zł 15 gr.

P. Szymon Sienicki z p. małżonką Krystyną i synem Łukaszem – 2 zł.

P. Anastazja wdowa, p. Paweł Bujno z p. małżonką Agnieszka – 1 zł 15 gr.

SIENICA LIPUSY

P. Łukasz Sienicki z p. małżonką Marianną – 2 zł 15 gr.

P. Paweł Sienicki z p. małżonką Dorotą, pastuszka – 3 zł 15 gr.

SIENICA DAĆBOGI

P. Wojciech Jaźwiński z małżonką Łucją i córką Zofią, bronowłok Jan – 4 zł 15 gr.

SIENICA BORUTY

P. Stanisław Sienicki z małżonką Marianną i córką Regina – 2 zł.

P. Bartosz Sienicki z p. małżonką Dorotą – 1 zł 15 gr.

P. Wojciech Jaźwiński z panią swoją Jadwigą – 1 zł.

P. Wojciech Sienicki z p. małżonką Jadwigą – 1 zł.

SIENICA OTŁOSZKI

P. Wawrzyniec Sienicki z p. małżonką Anną – 1 zł.

P. Jan Sienicki z p. małżonką Jadwigą – 1 zł 15 gr.

P. Wojciech Sienicki z matką Marianną – 1 zł.

P. Wojciech Sienicki z p. małżonką Cecylią – 1 zł 15 gr.

P. Paweł Sienicki z p. małżonką Zofią – 1 zł.

P. Stanisław Sienicki z p. małżonką Katarzyną oraz braćmi Grzegorzem i Adamem – 2 zł.

P. Andrzej Sienicki z p. małżonką Marianną i bratem Janem – 2 zł.

KLAWY zdo [?]

P. Hieronim Sienicki z p. małżonką Maryną – 1 zł 15 gr.

P. Jan Jaźwiński z p. małżonką Jadwigą – 1 zł.

P. Stefan Sienicki z p. małżonką Barbarą i córką Małgorzatą – 1 zł 15 gr.

GODLEWO PIĘTAKI zdo [?]

P. Maciej Godlewski z p. małżonką Małgorzatą, Katarzyna, pastuch Kazimierz – 2 zł 15 gr.

P. Jan Godlewski z p. małżonką Zofią – 1 zł 15 gr.

P. Łukasz Godlewski z p. małżonką Anną, siostrą Agnieszką i matką Ewą – 1 zł.

P. Stanisław Godlewski z p. małżonką Katarzyną – 1 zł 15 gr.

Dom p. Doroty Godlewskiej z jej synami Maciejem, Bartoszem i Stanisławem, parobek Tomasz Biały, dziewczka Anna Sienicka, poddani Andrzej i Maryna – 9 zł 15 gr.

P. Szymon Godlewski z p. małżonką Marianną i córką Agnieszką – 2 zł.

P. Stanisław Żebrowski z p. małżonką Katarzyną, dziewczka Dorota Zawistowska, luźna Magdalena – 5 zł 15 gr.

P. Stanisław Godlewski z p. małżonką Katarzyną – 1 zł.

DMOCHY KONBURKI

P. Stanisław Dmochowski z p. małżonką Agnieszką, dziewczka Zofia szlachcianka – 4 zł 15 gr.

P. Maciej Dmochowski z p. małżonką Agnieszką – 1 zł.

P. Balcer Dmochowski z żoną Agnieszką, „ten bez wołów zostaje” – 1 zł.

CZYŻEWO SIEDLISKA

Dom p. Stanisława Szulborskiego z p. małżonką Katarzyną, córką Anną i Elżbietą siostrą tegoż p. Stanisława.

Czeladź: gospodyni Tworkowska, czeladnik Kłopotowski szlachcic, dwie dziewczki szlachcianki, bronowłok Czyżewski, parobek Wojciech, chłopiec bronowłok, chłopiec pastuch, poddany Stanisław Przedzik.

Razem od domowników, czeladzi i poddanego – 20 zł 15 gr.

Poddani p. Stanisława Szulborskiego w Siedlisku: Wawrzyniec z żoną; Wojciech z żoną; Andrzej z żoną i bratem Janem; Stanisław z żoną i Zofia dziewczka; Wojciech z żoną; Tomasz z żoną i Piotr najemnik; Szymon z żoną; Wojciech z żoną; Jan z żoną i najemnicą Dorotą; Stanisław z żoną; Marcin z żoną; Walenty z żoną, parobek, dziewczka; Mikołaj z żoną, dziewczka; Jakub z żoną i synem Maciejem; Augustyn z żoną o najemnicą Zofią; Jan z żoną, parobek Andrzej, dziewczka; Krzysztof z bratem Bartoszem, dziewczka Maryna; Florian z żoną; Paweł z żoną, Łukasz młynarczyk; Maciej z żoną; Maciej z żoną; tegoż Macieja syn Jakub z żoną i dziewczką Reginą.

Poddani na Michałowie: Łukasz z żoną, synem Bartoszem i dziewczką Maryną.

Poddani w Czyżewie: Jan z żoną i synem Stanisławem, dziewczka Maryna, najemnik Józef; Grzegorz z żoną; Bartosz Swiec z żoną; Marcin z żoną, dziewczka Małgorzata; Paweł z żoną, dziewczka Jadwiga; Marcin z żoną i synem Maciejem, dziewczka Maryna; Szymon z żoną; Wawrzyniec kuśnier z gospodynią i synem Andrzejem.

Razem od tych wszystkich poddanych– 91 zł.

PARAFIA KAMIONOLESKA REGESTR POGŁÓWNEGO 1673²⁴

Regestr sporządził proboszcz kamionoleski ks. Stanisław Mościcki. Wiadomości o liczbie mieszkańców poszczególnych wsi dostarczyli pod przysięgą: pracowity Paweł Parys dla wioski Kamionna; Mikołaj Parys dla wioski Matały; Maciej Turczyk dla wioski Twarogi; Paweł Szalajski dla wioski Zambrzyniec; Piotr Wiecheć dla Baczek; Michał Pięndziak dla Lasek; Gogłoza dla Łochowa; Paweł Kostrzewa dla wioski Barchów; Bartłomiej Gajdo dla Budzisk; *ministerialis* (sługa kościelny?) Wrobel dla Łojewa i Smolnicy.

KAMIONNA

Dwór JMP Stanisława Czosnowskiego, w którym on sam z JMP małżonką, czeladnik z żoną, czeladnik, wszystko szlachta – 10 zł 15 gr.

Czeladzi dworskiej plebejów osób 4 – 4 zł.

Poddanych we wsi obu płci 64 – 64 zł.

MATAŁKI

W tej wsi poddanych JMP Stanisław Czosnowskiego osób płci obojga 41 – 41 zł.

TWAROGI

Dwór JMP Gabriela Sampławskiego, a w nim chłop z żoną siedzi – 2 zł.

Poddanych we wsi osób płci obojga 40 – 40 zł.

²⁴ Tamże, k. 894v-895v.

ZAMBRZYNIEC

W tej wsi p. Górski z małżonką i córkami dwiema – 3 zł.
Tegoż p. Górskiego czeladzi i poddanych, plebejów osób płci obojga 9 – 9 zł.

W tej wsi jest także p. Zaleska wdowa – 1 zł.
Czeladzi, plebejów płci obojga ma p. Zaleska osób 4 – 4 zł.

Poddanych p. Olędzkiego osób płci obojga 7 – 7 zł.

BACZKI

Dwór JMP Stanisława Rozwadowskiego i JMP małżonki Wiktorii – 4 zł 15 gr.
Czeladzi dworskiej plebejów osób 5 – 5 zł.

W tej wsi jest także dwór JMP Jana Rozwadowskiego, w którym 3 czeladzi plebejuszy siedzi – 3 zł.

W tej wsi jeszcze dwór JMP Konstantego Rozwadowskiego, w którym on sam z małżonką – 4 zł 15 gr.
Czeladzi plebejów osób 3 – 3 zł.
Poddanych we wsi osób płci obojga 66 – 66 zł.

LASKI

W tej wsi poddanych JMP stolnika liwskiego jest osób płci obojga 43 – 43 zł.

ŁOCHOWO

Dwór JMP stolnika liwskiego, w którym czeladnik szlachcic siedzi – 2 zł.
W tym dworze jest jeszcze dziewczka plebejka – 1 zł.
Poddanych ma w tej wsi JMP stolnik 51 – 51 zł.

W tejże wsi jest także p. Szymonowa Łochowska wdowa – 2 zł.
Czeladzi i poddanych ma owa p. Szymonowa obu płci plebejów 14 – 14 zł.

W tejże wsi jest jeszcze p. Piotr Łochowski z żoną – 2 zł 15 gr.
Czeladzi plebejów i poddanych ma osób 10 – 10 zł.

BARCOWO [ob. BARCHÓW]

Dwór JMP Rydzewskiej, w którym ona sama – 3 zł.
Tejże JMP Rydzewskiej czeladzi dworskiej jest osób 5 – 5 zł.
Poddanych obu płci ma we wsi osób 45 – 45 zł.

BUDZISKA

P. Pawłowa Budziska wdowa z dwoma synami i córką – 2 zł 15 gr.
Czeladzi plebejów 2 – 2 zł.

P. Janowa Budziska wdowa z synem – 1 zł 15 gr.
Tejże czeladzi plebejów 3 – 3 zł.

P. Wawrzyniec Budziski z żoną – 1 zł 15 gr.

P. Mikołaj Budziski z żoną – 1 zł 15 gr.
Tegoż czeladzi plebejów 3 – 3 zł.

P. Zasadny z żoną i córką – 2 zł.

P. Marcin z siostrą – 1 zł 15 gr.
Tegoż plebej 1 – 1 zł.

JASIORÓWKA

P. Balicki z żoną – 1 zł 15 gr.

ŁOJEW

W tej wsi plebejów obu płci 4 – 4 zł.

SMOLNICA

W tej wsi plebejów obu płci 8 – 8 zł.

PARAFIA JELONKI REGESTR POGŁÓWNEGO 1674²⁵

Sporządził proboszcz jelonkowski ks. Andrzej Gromadzki i przekazał w dniu
św. Małgorzaty dziewicy i męczennicy 1674 r.

JELENIĘ

Dom urodzonego Jana Jedwabińskiego z dwoma służącymi i gospodynią; poddany Maciej z żoną, parobkiem i dziewczką.

Dwór JMP chorążego Pawła Jedwabińskiego, a nim służący, gospodyni, parobek, pasterz. Poddani: Szczepan Bąbolczyk z matką; Roch Bąbolczyk z dwoma dziewczkami; Tomasz Siejka z żoną, parobek z żoną, dziewczka; Grzegorz Tokarczyk z matką, dziewczka i parobek; Jakub Rusczyk z żoną, dziewczka, komornica.

JELONKI

Poddani: Grzegorz Mąka z żoną, parobek i dziewczka; wdowa Janowa z parobkiem i jego żoną; Jakub z żoną i parobkiem; Bartłomiej karczmarz z żoną.

RYNEK

Poddani: Jan Pych z żoną, trzech parobków, dwie dziewczki; Stanisław Derda z żoną, dwiema córkami i trzema synami, w tym syn Marcin z żoną, parobek Maciej z żoną, parobek i dziewczka; Marcin Puścian z żoną; Wojciech Krzaczek z żoną, parobek i dziewczka.

²⁵ Tamże, k. 1061-1061v.

TRYNOSY, ZGORZAŁOWO, PRZYBOROWIE, MALINOWO

Wioski te w innych aktach spisano ²⁶.

ZALESIE

Dwór JMP Andrzeja Mieczkowskiego, w którym on sam z JMP małżonką siedzi, a w dworze jeszcze mamka, parobek, dziewczka i parobek. Poddani: Jan Stocki z żoną; Mikołaj Sobiescyk z żoną, parobkiem i dziewczką; Wojciech Karślak z żoną i dziewczką; Wojciech Kastelanik z żoną, parobkiem i dziewczką; Stanisław Zadrozyk z żoną; Marcin Gryzik z żoną; Janczewski z żoną i parobkiem; Mikołaj Stock z żoną i dwiema komornicami.

SEROCZYN

Dwór JMP Walentego Załuski, a w nim on sam, JMP małżonka, parobek, poddany z żoną.

Poddani JMP podsędka łomżyńskiego: Andrzej Kowal z żoną i dziewczką; Franc z żoną i dziewczką.

PRZYBOROWO

P. Przyborowski, osób trzy.

SULĘCINO

Dwóch p. Górskich braci.

Dwór cześnika ziemi nurskiej, podstarościego grodzkiego ostrowskiego JMP Stanisława Godlewskiego, a w nim on sam z JMP małżonką, gospodynią, dziewczką, służącymi Aksamitowskim i Kulesą, chłopcem i pasterzem z żoną. Poddani: Włodarz z żoną, pastuszka Marcinowa; Walenty Wawczyk z żoną; Bednarka wdowa; Maciej Pęksa z żoną, bratem i dziewczką; Stanisław Cyz z żoną, dziewczyna; Piotr Sczapa z żoną, dwoma synami i dziewczką; Mateusz Łęk z żoną, synem i córką; Stanisław Wardo z żoną, parobkiem Mateuszem i dziewczką; Grzegorz [wyraz nieczytelny] z żoną, parobkiem i dziewczką; Antoni Kernos z żoną i dziewczką; Andrzej Włodarczyk z żoną i dziewczką; Adam Serowik z żoną; Jakub Wardo z żoną i parobkiem; Jakub Sinuch z żoną, bratem i dziewczką; Kacper Łupies z żoną; Tomasz Symanik z żoną; Jan Kuśmierz z żoną.

PARAFIA JELONKOWSKA PERCEPTA PIERWSZEJ RATY POGŁÓWNEGO MAJ 1674²⁷

Sporządził poborca nurski Andrzej Pogorzelski.

JELENIE I JELONKI

JMP Jan Jedwabiński od siebie – zapłacił 3 zł.

²⁶ Trzy pierwsze wioski opisano w rejestrze dotyczącym dóbr łowczego nurskiego Ignacego Niedziałkowskiego. Brak tam wioski Malinowo, a z zamieszczonej w tym opracowaniu *percepty* (rachunku wpływów) pogłównego z maja 1674 wynika, że wioska mogła być wówczas opustoszała (np. wskutek pożaru), choć w roku poprzednim znalazło się tam wielu płatników pogłównego [przyp. aut. opracowania].

²⁷ Tamże, k. 1055v-1056.

Tenże JMP Jan od 19 ludzi plebejskiej kondycji z wiosek Jelenie i Jelonki – 19 zł.

W tejsze wsi jest jeszcze p. Paweł Liszewski sługa JMP chorążego wiskiego Pawła Jedwabińskiego, który od 23 osób plebejskiej kondycji z dworu i ze wsi – zapłacił 23 zł.

ZALESIE

W tej wsi jest dwór JMP starosty nurskiego, który od siebie i swego urzędu – zapłacił 63 zł. Od czeladzi dworskiej i plebejów ze wsi Zalesie i Seroczyna w sumie osób 76 – 78 zł.

W tejsze wsi jest jeszcze JMP Andrzej Mieczkowski z JMP małżonką – zapłacił 4 zł. Tenże od poddanych i czeladzi plebejskiej w sumie osób 28 – 28 zł.

SEROCZYN

P. Walenty Załuska z żoną – zapłacił 2 zł 15 gr.
Tegoż czeladzi plebejów osób 3 – 3 zł.

W tej wsi jest jeszcze 6 poddanych JMP podsędką łomżyńskiego – zapłacono 6 zł.

RYNEK

Od 26 plebejów z tej wioski – zapłacono 25 zł.

SULECINO

W tej wsi jest dwór JMP Stanisława Godlewskiego, cześnika nurskiego, podstarościego ostrowskiego, w którym on sam z JMP małżonką siedzi, od dwóch osób szlachty i urzędu – zapłacił 13 zł 15 gr.

Tenże JMP Stanisław ma czeladzi plebejów osób 6, a poddanych na wsi osób 54 – [brak kwoty, pieniądze najprawdopodobniej jeszcze nie wpłynęły].

W tej wsi jest jeszcze p. Górski z bratem – zapłacił 2 zł.

MALINOWO

Z tej wsi ani rejestrow, ani niczego nie masz.

REGESTR POGŁÓWNEGO Z WIOSEK W POSIADANIU JMP ŁOWCZEGO ZIEMI NURSKIEJ IGNACEGO NIEDZIAŁKOWSKIEGO²⁸

GRĘBKI

W tej wsi są poddani owego łowczego: pierwszy Filip Grębek młynarz z żoną Maryną, parobkiem Stanisławem i dziewczką Katarzyną; drugi Jakub Janek z żoną Dorotą i synem Maciejem; trzeci Bartłomiej syn [syn Jakuba Janka?] z żoną Zofią; czwarty Maciej Dobek z żoną Ewą i siostrą Maryną; piąty Stanisław Knap z żoną Anna; szósty Szymon Słoma z żoną Anną i synem Grzegorzem; siódmy Wojciech Kosiorek z żoną Jadwigą.

²⁸ Tamże, k. 1064-1064v.

RUDA

Poddani: pierwszy Maciej młynarz z żoną Zofią, bratem Andrzejem i dziewczką Ewą; drugi Wojciech Kędzior z żoną Maryną i synem Andrzejem.

TRYNOSY

Dwór JMP łowczego ziemi nurskiej Ignacego Niedziałkowskiego z rodziną i czeladzią p. Wąsowskim, Piekarskim, Barykowskim. Czelaź plebejska: woźnica, piwowar z żoną Elżbietą, owczarz, dwóch myśliwców, kucharz Szymon.

We wsi: Marcin Pozadrosik z żoną, parobek; Marcin Kaczmarczyk z żoną; Jakub Kruczek z żoną i dziewczką; Marcin Razik z żoną; Wach Kaczmarczyk z żoną i dziewczką; Wojciech Łachacz z żoną, parobek; Jakub Zdunik z bratem i siostrą; Paweł Woźniak z żoną; Józef Woźniak z żoną; Jakub Pastorczyk z żoną i dziewczką; Wach Chłopik z żoną i synem; Jędrzej Razik z żoną; Wojciech Razik z żoną, bratem Janem i dziewczką; Paweł Bednarz; Sebastian Michalczyk z żoną, synem i córką; Wojciech Dudzik z żoną; Jan Łachacz z żoną, parobek i dziewczką; Marcin Karczmarz z żoną; Maciej Włodarz z żoną; Tomasz Gromczak z żoną; Paweł Mastalerz z żoną; Maciej Michalczyk z żoną; Stanisław Gromczak kowal z żoną; Jan Kruczek z żoną; Franciszek Kruczek z żoną; Jacek Tkac z żoną; Antoni Szewczyk z żoną;

PRZYBOROWIE

Dwór Jegomości wzwyż pomienionego, a w nim p. Łukaszewicz z żoną, pasterz, parobek i dziewczka.

We wsi: Jędrzej Brykczak z żoną i parobkiem; Maciej Brykczak z żoną; Szczepan Brykczak z żoną; Wojciech Flisz z żoną, zięć z żoną; Idzko Mytek z żoną; Wach z żoną; Paweł Perak z żoną; Jakub Krawiec z żoną i parobkiem; Wojciech Kowalczyk z żoną; Wojciech Kowal z żoną; Jan na [wyraz nieczytelny] z żoną; Wojciech Abrahamek z żoną i synem; Młynarz z żoną; Papik z żoną – „to jest komornik nie poddany”.

ZALESIE

Dwór tegoż Jegomości, a w nim Jakub Cubara z żoną, pasterz i dziewczka.

We wsi: Adam Bartosik z żoną i synem; Bartłomiej Bartosik z żoną; Jędrzej Bartosik z żoną.

WÓLKA

Wioska tegoż samego Jegomości, a w niej: Wojciech, Jan, Bartłomiej Wróblowie i ich siostra.

Własną ręką podpisuje się pod tym dokumentem ks. Andrzej Gromadzki, proboszcz jelonkowski, a to dla lepszej wiary w to, co tu zapisano, Spisał tu fakty, które pod przysięgą przekazali: pracowity Marcin Karczmarz i Marcin Razik z wioski Trynosy; szl. Łukasz Łukaszewicz faktor w Przyborowie i pracowity Paweł Perak z wioski Przyborowie; Adam Bartosik z Zalesia; pracowity Szymon Słoma z Grębek; Wojciech Kędzior z Rudy.

PARAFIA WĄSEWSKA
PERCEPTA PIERWSZEJ RATY POGŁÓWNEGO MAJ 1674²⁹

Sporządził poborca nurski Andrzej Pogorzelski.

WĄSEWO, MOKRY LAS, BRUDKI

P. Tomasz Subski urzędnik tychże wsi, od poddaństwa osób 146 – zapłacił 146 zł.

CZERŹNIE [ob. CZERNIE?] i JEMIELISTE

W tejże wsi JMP Hieronim Klechowski od siebie – zapłacił 3 zł.

Tenże od osób dworskich 11 – zapłacił 11 zł.

Z tych wiosek od poddanych JMP [wyraz mało czytelny – Bieleńskiego?] osób 70 – zapłacono 70 zł.

BRZEZIENKO

JMP Duninowa od siebie – zapłaciła 3 zł.

Od osób dworskich i poddanych 33 – zapłaciła 33 zł.

WYSOCZE BARTOSY

P. Stanisław Dzierżanowski od siebie, żony i parobka szlachcica – zapłacił 2 zł.

P. Marcin Dzierżanowski z żoną – zapłacił 1 zł 15 gr.

P. Jan Gościeniecki z żoną – zapłacił 1 zł 15 gr.

Tenże p. Jan od 2 osób plebejskiej kondycji – zapłacił 2 zł.

P. Grzegorz Wysocki z żoną – zapłacił 1 zł 15 gr.

P. Marcin syn przeszłego Wawrzyńca Wysocki z żoną i parobek szlachcic – zapłacił 2 zł.

JMP Jan Górski z małżonką – zapłacił 4 zł 15 gr.

Tenże JMP Jan od 10 osób plebejskiej kondycji – zapłacił 10 zł.

P. Jan Tyszka z żoną – zapłacił 1 zł 15 gr.

WYSCOCZE CHOINY i STARAWIEŚ

P. Stanisław Opęchowski z żoną – zapłacił 1 zł 15 gr.

P. Kazimierz Gniazdowski z żoną – zapłacił 1 zł 15 gr.

P. Andrzej Wysocki z żoną – zapłacił 1 zł 15 gr.

P. Paweł Modzelewski z żoną – 1 zł 15 gr.

Tenże p. Paweł od 2 osób plebejskiej kondycji – zapłacił 2 zł.

RZAŚNIK

W tej wsi JMP Seweryn Skłodowski od swojej osoby – zapłacił 3 zł.

²⁹ Tamże, k. 1054.

Tenże od osób dworskich i poddanych plebejów 23 – zapłacił 23 zł.

Summary Register of the Duchy of Prussia 1662-1674

Panchnia Opatowska

Oppidum Mrowa	pro personis	N ^o	- 329	sol	529
Villa Gniemo	pro personis	N ^o	- 56	sol	56 15
Villa Luty	pro personis	N ^o	- 73	sol	43 15
Villa Empimica	pro personis	N ^o	- 60	sol	40
Villa Lubiewo	pro personis	N ^o	- 70	sol	54 15
Villa Kemnowo Kozuchostoch Siedl	pro personis	N ^o	- 279	sol	279 15
Grady Gzylki	pro personis	N ^o	- 279	sol	279 15

Panchnia Surowska et Labotyńska

Villa Zochowo	pro personis	N ^o	- 13	sol	12
Villa Wypomice et Gynuty	pro personis	N ^o	- 96	sol	87 15
Villa Mroczki	pro personis	N ^o	- 13	sol	7
Villa Zytawa Kaby	pro personis	N ^o	- 21	sol	14 15
Villa Podbiele Magna	pro personis	N ^o	- 69	sol	62
Villa Podbiele Parva	pro personis	N ^o	- 17	sol	14 15
Villa Surowska Podbiele	pro personis	N ^o	- 15	sol	12 15
Villa Kopyso	pro personis	N ^o	- 42	sol	39 15
Villa Kharow et Gynuty	pro personis	N ^o	- 59	sol	49
Villa Zytawa Podbiele	pro personis	N ^o	- 13	sol	9 15

Panchnia Surowska

Villa Pomkowo Opat	pro personis	N ^o	- 129	sol	121 15
Villa Gostkowo Parva	pro personis	N ^o	- 14	sol	15 15
Villa Gostkowo	pro personis	N ^o	- 62	sol	56 15
Villa Czerechostoch et Gostkowo	pro personis	N ^o	- 201	sol	181
Villa Lusino Karla et abidempitentes	pro personis	N ^o	- 94	sol	109
Villa Gostkowo	pro personis	N ^o	- 29	sol	23

Panchnia Wasowska

Villa Berezianki	pro personis	N ^o	- 59	sol	62
Villa Wasowska Polyladonka	pro personis	N ^o	- 205	sol	207
Villa Gostkowo Kamistoch	pro personis	N ^o	- 132	sol	124 15
Villa Wasowska Karlowa	pro personis	N ^o	- 27	sol	23

Latus fuit 1982

BIBLIOGRAFIA

Baranowski Bohdan, Bortnowski Władysław, Lewandowski Władysław, *Dzieje wojskowości polskiej do roku 1831*, Warszawa – Wydawnictwo MON „Prasa Wojskowa”, 1949.

Kalinowski Emil, *Pospolite ruszenie szlachty bielskiej – zarys problematyki*, „Bielski Almanach Historyczny”, 2017, nr 2, s. 5-18.

Kitowicz Jędrzej, *Opis obyczajów za panowania Augusta III*, Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1985.

Kleczyński Józef, *Pogłówne generalne w Polsce*, Kraków : Nakładem Akademii Umiejętności, 1893.

Korzon Tadeusz, *Dole i niedole Jana Sobieskiego*, Kraków : Wydawnictwo Akademii Umiejętności, 1898.

Korzon Tadeusz, *Dzieje wojen i wojskowości w Polsce*, t. 1-2, *Epoka przedrozbiorowa*, Lwów – Warszawa – Kraków, Wydawnictwo Zakładu Narodowego Im. Ossolińskich, 1923.

Kubala Ludwik, *Jerzy Ossoliński*, Lwów : Gabrynowicz i Schmidt, 1883.

Ossendowski Ferdynand, *Lisowczycy*, Sandomierz : Wydawnictwo Armoryka, tekst według wydania z 1929 r.

Pasek Jan, *Pamiętniki*, Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1955.

Prawa, konstytucje y przywileje Krolestwa Polskiego, y Wielkiego Xięstwa Litewskiego y wszystkich prowincyi należących, vol. V, Kraków : W Drukarni J. K. Mści y Rzeczypospolitey, 1738.

Rybarski Roman, *Skarb i pieniądz za Jana Kazimierza, Michała Korybuta i Jana III*, Warszawa : Nakładem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, 1939.

Smoleński Władysław, *Szkice z dziejów szlachty mazowieckiej*, Kraków : Nakładem autora, 1908.

Uffano Diego, *Archelia to jest nauka i informatia o strzelbie i rzeczach do niej należących*, Leszno : Druk u Daniela Vetterusa, 1643.

Wietz J. K., Bohmann Piotr, *Rys historyczny zgromadzeń zakonnych obojej płci wraz z rycerskimi zakonami i orderami państw*, Warszawa : Drukarnia Księży Pijarów, 1848

Wojciechowski Tadeusz, *Chrobacya – rozbiór starożytności słowiańskich*, Kraków, Wydawnictwo „Kraju”, 1873.

ŹRÓDŁA ARCHIWALNE

Rejestr pogłównego generalnego woj. mazowieckiego 1662-1674, sygn. 1/7/0/3/66, Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie.

Rejestr pogłównego generalnego woj. podlaskiego i rawskiego 1662-1676, k. 32-35v, sygn. 1/7/0/3/70, Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie.

ILUSTRACJA WYRÓŻNIAJCA ARTYKUŁ

Juliusz Kossak, *Lisowczycy*, akwarela 1880 r., w zbiorach Muzeum Narodowego w Kielcach.
Źródło: Galeria Malarstwa Polskiego pinakoteka.zascianek.pl.